

Innhold

Forord	5
Forkortelser	13
Kapittel 1	
Innledning	15
1.1 Tema	15
1.2 Historikk	21
1.3 Internasjonal påvirkning	30
1.4 Samfunnsbetydning	35
1.5 Metoderefleksjoner	43
1.5.1 Rettsdogmatisk metode	43
1.5.2 Nærmere om bruk av reelle hensyn	45
1.5.3 Nærmere om bruk av utenlandsk og internasjonalt rettsstoff	49
Kapittel 2	
Immaterialrettighetenes særegenheter som panteobjekter	56
2.1 Innledning	56
2.2 Immaterialrettigheter som formuesgoder	57
2.2.1 Formuesgoder som rettsstiftelser, rettsposisjoner og underliggende objekter	57
2.2.2 Skillet mellom immaterialrett og tradisjonell eiendomsrett til ting	62
2.2.2.1 Generelt	62
2.2.2.2 Forskjeller med hensyn til negativ og positiv avgrensning	63
2.2.2.3 Ulike krav til rettslig grunnlag	65
2.2.2.4 Ideelle aspekter	66
2.2.2.5 Ulike typer beføyelser	68
2.2.2.6 Ulik varighet	69

2.2.2.7	Forskjeller i graden av tinglig karakter	70
2.2.3	Immaterialrettighetenes underliggende objekter	74
2.3	Immaterialrettigheter som usikre panteobjekter	82
2.3.1	Usikker eksistens og gyldighet	82
2.3.2	Usikker verdi	86
2.4	Rettighetsoverlapp	90
2.5	Immaterialrettslignende formuesgoder	95
2.5.1	Markedsførings- og forretningshemmelighetsloven supplerer immaterialretten	95
2.5.2	Formuerettslige aspekter av forretningshemmeligheter og annen «knowhow»	102
2.5.3	Særlig om domenenavn	105
2.6	Immaterialrettighetenes internasjonale karakter	108

Kapittel 3

Panterettslige rammer	110
3.1 Innledning	110
3.2 Pantelovens semideklaratoriske karakter	111
3.2.1 Omgåelse gjennom <i>pro forma</i> -klassifisering	111
3.2.2 Adgangen til å fravike reglene i panteloven	113
3.3 Spesialitetsprinsippet	115
3.4 Lovkravet	118
3.5 Fullstendighetskravet	120
3.6 Omsettelighetsvilkåret	122
3.6.1 Generelt	122
3.6.2 Lovfestede omsetningsbegrensninger for immaterialrettigheter	123
3.6.3 Bortfall av omsetningsbegrensninger på pantsettelses- eller realisasjonstidspunktet	127
3.6.4 Omsetning som forutsetter samlet overdragelse med virksomheten for øvrig	130
3.7 Realisasjonsreglene	133
3.7.1 Generelt	133
3.7.2 Realisasjon gjennom namsmyndighetene	133
3.7.3 Forhåndsavtalt realisasjon utenfor namsapparatet	136
3.8 Lovvalgsspørsmål	141
3.8.1 Noen presiseringer og avgrensninger	141
3.8.2 Generelle utgangspunkter for lovvalg	143
3.8.3 Fastere lovvalgsregler for spørsmål knyttet til pantsettelse av immaterialrettigheter	147

Kapittel 4

Særskilt pantsettelse av immaterialrettigheter	156
4.1 Innledning	156
4.2 Hjemler og vilkår for særskilt pantsettelse	157
4.2.1 Særskilt pantsettelse av patenter	157
4.2.2 Særlig om supplerende beskyttelsessertifikater	158
4.2.3 Særskilt pantsettelse av varemerker	159
4.2.4 Særskilt pantsettelse av planteforedlerrettigheter	163
4.3 Særskilt pantsettelse av søknader	164
4.3.1 Generelt	164
4.3.2 Panthavers stilling ved innvilget pantsatt søknad	167
4.3.3 Panthavers stilling ved henleggelse, avslag eller overføring av pantsatt søknad	167
4.3.4 Panthavers stilling ved deling og utskillelse av pantsatte patentsøknader	168
4.4 Særskilt pantsettelse av lisenser	171
4.4.1 Generelt	171
4.4.2 Kort om ulike typer lisenser	172
4.4.3 Særlig om tilleggsforpliktelser	173
4.5 Rettigheter og plikter på sikringsstadiet	176
4.6 Begrenset adgang til særskilt pantsettelse av immaterialrettigheter	181
4.7 Ingen adgang til særskilt pantsettelse av immaterialrettslignende formuesgoder	185

Kapittel 5

Pantsettelse av immaterialrettigheter som driftstilbehør	190
5.1 Innledning	190
5.2 Pantsetter må være næringsdrivende	191
5.3 Immaterialrettigheten må anses som driftstilbehør	193
5.3.1 Generelt	193
5.3.2 Panteretten omfatter også lisenser	195
5.3.3 Panteretten omfatter også søknader	196
5.3.4 Særlig om opphavsrett og nærstående rettigheter	198
5.3.4.1 Nærmere om hvilke rettigheter som omfattes	198
5.3.4.2 Ervervsvilkåret	201
5.3.4.3 Særlig om det opphavsrettslige spesialitetsprinsippet	206
5.3.5 Forholdet til utenlandske immaterialrettigheter	208
5.4 Rettigheten må være bestemt for pantsetters næringsvirksomhet	208

5.5	Rettigheten kan ikke være bestemt for å utnyttes gjennom overdragelse eller lisensiering	210
5.6	Pantsettelsen må gjelde driftstilbehøret som tingsinnbegrep	212
5.6.1	Generelt	212
5.6.2	Immateriellrettigheter på vei inn i driftstilbehørspantet	212
5.6.3	Immateriellrettigheter på vei ut av driftstilbehørspantet	214
5.6.4	Panteretten kan bare avgrenses til driftsmessig adskilte avdelinger	216
5.6.5	Prioritetsvikelser som alternativ avgrensning	217
5.7	Rettigheter og plikter på sikringsstadiet	218
5.8	Forholdet til immateriellrettslignende formuesgoder	222

Kapittel 6

Rettsvern, ekstinksjon og prioritet	234
6.1 Innledning	234
6.2 Løsningsmodeller	236
6.3 Rettighetskollisjoner	244
6.3.1 Kollisjonsspørsmålet	244
6.3.2 Dobbeltsuksesjoner	245
6.3.3 Hjemmelsmannskonflikter	247
6.3.4 Skillet mellom ekstinksjon og konsumpsjon	248
6.4 Ulike former for ekstinksjon	251
6.4.1 Generelt	251
6.4.2 Kreditorrestinksjon	252
6.4.3 Ekstinktive godtroerverv	253
6.4.3.1 Avtaleekstinksjon	253
6.4.3.2 Preskriptive godtroerverv	256
6.5 Tidsprioritet som utgangspunkt	257
6.6 Immateriellrettsregistrenes rettslige troverdighet	259
6.6.1 Immateriellrettsregistrene er ikke realregistre	259
6.6.2 Registrenes opprinnelige formål og nyere utvikling	260
6.6.3 Registrene har delvis negativ troverdighet	262
6.6.4 Registrene har ikke positiv troverdighet	267
6.6.4.1 Ingen lovbestemmelser om avtaleekstinksjon av hjemmelsmannsinnsigelser	267
6.6.4.2 Bakgrunnen for manglende positiv troverdighet	269
6.6.4.3 Ingen objektiv statlig erstatningsordning for den som lider tap	272
6.6.4.4 Noen rettspolitiske betraktninger	273
6.7 Lovfestede rettsverns- og ekstinksjonsregler	274

6.7.1	Noen innledende merknader	274
6.7.2	Tolkning av rettsvernsregler om beskyttelse mot kreditorkestinksjon	275
6.7.3	Rettsvern og ekstinksjon knyttet til registrering av særskilte rettserverv	281
6.7.3.1	Generelt	281
6.7.3.2	Registrering beskytter mot kreditorkestinksjon	284
6.7.3.3	Registrering beskytter mot avtaleekstinksjon og har ekstinksjonsvirkninger	286
6.7.3.4	Nærmere om innsending av krav om anmerkning og beregning av mottakelsestidspunkt	287
6.7.4	Rettsvern og ekstinksjon knyttet til registrering av driftstilbehørspant	288
6.7.4.1	Generelt	288
6.7.4.2	Registrering beskytter mot kreditorkestinksjon	288
6.7.4.3	Registrering beskytter mot avtaleekstinksjon	288
6.7.4.4	Registrering har begrensede ekstinksjonsvirkninger	289
6.7.5	Kort om designlovens begrensede rettsverns- og ekstinksjonsregler	293
6.7.6	Kort om enkelte godtroervervslignende spesialregler	295
6.8	Kan det være grunnlag for ulovfestet avtaleekstinksjon?	298
6.8.1	Spørsmålet om avtaleekstinksjon krever lovhjemmel	298
6.8.1.1	Generelt i formueretten kreves det ikke lovhjemmel for å anerkjenne avtaleekstinksjon	298
6.8.1.2	Tidsprioritetsnormens styrke i immaterialretten ...	299
6.8.1.3	Foreløpige konklusjoner	306
6.8.2	Ulike grunnlag for ulovfestet avtaleekstinksjon	307
6.8.2.1	Ingen ren rimelighetsvurdering	307
6.8.2.2	Lovanalogi	309
6.8.2.3	Ekstinksjonsprinsipper	311
6.8.2.4	Sensurnormen	318
6.8.3	Nærmere om «sterke grunner»	329
6.8.4	Forholdet til eiendomsvernet i EMK P1-1	331
6.9	Noen typetilfeller der ulovfestet avtaleekstinksjon kanskje kan være aktuelt	338
6.9.1	Avtaleekstinksjon av uregistrerte utleggspant	338
6.9.2	Ekstinksjon av ikke-registrerbare rettsstiftelser	339
6.9.3	Prioritering av fullstendige overdragelser	341

6.9.4	Prioritering av den som først utnytter rettsposisjonens objekt	344
6.9.5	Prioritering av overdragelser til forvaltningsorganisasjoner	348
6.9.6	Ekstinksjon av hjemmelsmannsinnsigelser	350
6.9.6.1	Noen utgangspunkter	350
6.9.6.2	Konflikter med ikke-tingsrettslige hjemmelsmenn	352
6.9.6.3	Konflikter med opprinnelige rettighetshavere som hjemmelsmenn	353
6.9.6.4	Konflikter med omsetningsledd som hjemmelsmenn	354
6.9.7	Omsetningsserververes ekstinksjon av driftstilbehørspant ..	359

Kapittel 7

Pantsettelse av overlappende immaterialrettigheter	363	
7.1	Problemet med pantsettelse av overlappende rettigheter	363
7.2	Ingen adgang til særskilt pantsettelse av pakker med overlappende rettigheter	366
7.3	Aksjepant som løsning	368
7.4	Konkursrettslige løsninger	370
7.5	Avtalefestede løsninger	375
7.6	Tvangslisenser som løsning	379
7.7	Tilbehørsnormen som løsning	385
7.7.1	Den alminnelige ulovfestede tilbehørsnormen	385
7.7.2	Forholdet til lovkravet	390
7.7.3	Tilbehørsnormens anvendelse på immaterialrettigheter	396
7.7.3.1	Problemer med endringer i rettsposisjonenes dominans	396
7.7.3.2	Forholdet til spesialitetsprinsippet i opphavsretten .	398
7.7.4	Nærmere om selve vurderingen	400
7.7.5	Rettsvernsspørsmål	406
7.8	Særlig om forholdet til domenenaavn	408

Kapittel 8

Avsluttende refleksjoner	413
Kildeliste	417
Stikkordregister	449